

คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

Desirable Characteristics of Agriculture teachers as Perceived by Mathayomsuksa 3

Student in Sangkaprachanusorn School Nong-jok District Office , Bangkok

ยุทธพงษ์ คุปตคุณันท์* ธรรมรงค์ กันทัด* เลิศภูมิ จันทระเพ็ญกุล* ปวีริศา สีพั้ว*

สุรินทร์ เสถียรสิริวัฒน์* รัชดากร พลภักดิ์**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 รวมถึงศึกษาคุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของนักเรียนและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานที่มีต่อคุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 40 คน ของโรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้จากการดำเนินการเก็บตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้คือค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าสหสัมพันธ์

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง (ร้อยละ 57.5 , ร้อยละ 42.5) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ของโรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มีบิดาและมารดาประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด (ร้อยละ 65.5 , ร้อยละ 75.5) นักเรียนส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดา (ร้อยละ 62.5) นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการเรียนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 35.0) นอกจากนี้นักเรียนมีความสนใจทางด้านพืชมากที่สุด (ร้อยละ 67.5) คุณสมบัติของครูเกษตรที่นักเรียนต้องการทั้ง 4 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านวิชาการ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับความต้องการคุณสมบัติของครูเกษตรทั้ง 4 ด้าน พบว่า ปัจจัยด้านเพศมีความสัมพันธ์กับคุณสมบัติด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม ส่วนในด้านวิชาการไม่มีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ : คุณสมบัติของครูเกษตร,นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

Abstract

The objectives of the research were to study 1) general backgrounds, desirable characteristics of agriculture teachers as perceived, and relationship between general background and desirable characteristics of agriculture teachers of mathayomsuksa 3 students in the sangkaprachanusorn School Nong-jok District Office, Bangkok. The sample was 40 mathayomsuksa 3 students in the second semester 2008, who selected by stratified Random sampling and simple random sampling. Data were collected by using questionnaires and analyzed by employing percentage, average and correlation.

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Findings revealed that number of male and female was almost equal. The occupation of their father and mother was employee (65.5% and 75.5%) Most of student (65%) lived with parent ; and some of them (35%) had no experiences

In studying agriculture subject at the secondary level. Most of students (67.5%). Totally four sides (teaching, personality, morality, and academic) of desirable characteristics of agriculture teachers perceived by student were high. When there was consideration in each side. It was found that there were high desirable in teaching, personality, and morality but there was medium desirable in academic. There was relationship between sex and teaching, personality, and morality but no relationship between sex and academic.

Keywords : Desirable characteristics of agriculture teachers, Mathayomsuksa 3

1. บทนำ

การจัดการศึกษาเกษตรเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างให้คนมีทักษะ เจตคติ ความรู้และความสามารถในการที่จะนำไปใช้ในการประกอบอาชีพอิสระ หรือสามารถที่จะให้บริการแก่เกษตรกรได้ โดยการจัดการศึกษาเกษตรในแต่ละระดับมีจุดมุ่งหมายหลักแตกต่างกันดังนี้คือ การศึกษาเกษตรสายสามัญเน้นเจตคติ การศึกษาเกษตรสายอาชีพเน้นทักษะ และระดับอุดมศึกษาจะเน้นความรู้ทางด้านเทคนิค [1] การศึกษาวิชาเกษตรนี้มีรายวิชาบรรจุอยู่ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมหาวิทยาลัย การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาอีกระดับหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ และเน้นการศึกษาเพื่อเตรียมกำลังคนระดับกลาง ซึ่งในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ได้กำหนดแนวทางการเรียนการสอนกลุ่มการเรียนรู้อาชีพและเทคโนโลยี ไว้เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานอาชีพและเทคโนโลยี มีทักษะการทำงาน ทักษะการจัดการ สามารถนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการทำงานอย่างถูกต้องเหมาะสม คำนึงและมีคุณธรรม สร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือวิธีการใหม่ สามารถทำงานเป็นหมู่คณะ มีนิสัยรักการทำงาน เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่องาน ตลอดจนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน ได้แก่ ความขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัดและอดทน อันจะนำไปสู่การให้ผู้เรียนสามารถช่วยเหลือตนเอง และพึ่งตนเองตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงชีวิตอยู่ใน

สังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมมือและแข่งขันในระดับสากล ในบริบทของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ [2]

นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ [3] กล่าวว่า การจัดการศึกษาเกษตรในโรงเรียนเพื่อจะพัฒนาบุคลากรทางการเกษตรที่มีคุณภาพในการทำงาน และมีประสิทธิภาพสูงในอนาคตคือ การจัดการศึกษาเกษตรในระยะโรงเรียน เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพเกษตรให้ นักเรียนที่เป็นเยาวชนของประเทศ อีกทั้งเป็นผู้รับผิดชอบต่ออนาคตของประเทศชาติ

ประเทศไทยได้จัดการศึกษาเกษตรมานาน แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร อาจกล่าวได้ว่า ครูเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการศึกษามาก ปัจจุบันมีคำกล่าวกันว่า ครูไม่เอาใจใส่ในการสอนเท่าที่ควร ครูไม่รู้จกบทบาทหน้าที่ของตนเอง ครูมีความรู้ไม่กว้างขวางลึกซึ้ง ครูมีคุณลักษณะไม่พึงปรารถนา เป็นต้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ครูไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม ด้วยเหตุผลนี้ครูจึงอยู่ในสภาพที่ไม่มั่นใจ ฉะนั้นการเตรียมครูจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ควรได้รับความสนใจ [4] บทบาทของครูเกษตรจึงเป็นหัวใจของการศึกษาและพัฒนาประเทศ หากครูเกษตรมีคุณสมบัติต่าง ๆ ที่ไม่พึงปรารถนาและเหมาะสมแล้ว อาจทำให้การจัดการศึกษาเกษตรล้มเหลวก็เป็นได้

อย่างไรก็ตามนักเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความใกล้ชิดและผูกพันกับครูผู้สอนวิชาเกษตร ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดด้านประสบการณ์ อายุ แต่ก็สามารถระบุได้ว่า คุณสมบัติของครูเกษตรนั้นควรเป็นอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนวิชาเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักศึกษาที่จะประกอบอาชีพครูเกษียณจะได้ปรับปรุงตัวเองให้มีคุณสมบัติถูกต้องเหมาะสม ตามคุณสมบัติของครูเกษียณที่ดี อันจะมีผลทำให้การเรียนการสอนวิชาเกษียณในระดับมัธยมศึกษาประสบความสำเร็จ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูเกษียณตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับสนับสนุนปรับปรุงคุณภาพของครูเกษียณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาคุณสมบัติของครูเกษียณตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานที่มีต่อคุณสมบัติของครูเกษียณตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 จำนวน 3 ห้อง รวมทั้งสิ้น 98 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ ใช้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 40 ดำเนินการเก็บตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิและใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แยกเป็น ห้อง ม. 3/1 จำนวน 14 คน ห้อง ม. 3/2 จำนวน 13 คน และห้อง ม. 3/3 จำนวน 13 คน รวมทั้งสิ้น 40 คน

4. เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยได้แก่แบบสอบถามแบบปลายปิด และแบบสอบถามแบบปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบสอบถามของชัยวิชิต ไช้กระเรียน [5] แบบสอบถาม ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 2 ความต้องการของนักเรียน ที่มีต่อคุณสมบัติของครูเกษียณในโรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้ว นำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows 11 แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และแปลผลโดยการบรรยาย ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาหาค่าความถี่และร้อยละ
 2. ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของครูเกษียณตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นำมาหาค่าความถี่ร้อยละและค่าเฉลี่ย
- สำหรับการแปลผลความหมายของข้อมูลจากระดับคะแนนเฉลี่ย ใช้เกณฑ์ในกานแปลความหมายเปรียบเทียบมาตราส่วนประมาณค่าของ Likert อ้างโดยล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ [6] ดังนี้
2.50-3.00	หมายถึง	คุณสมบัตินี้ที่ต้องการอยู่ในระดับมาก
1.50-2.49	หมายถึง	คุณสมบัตินี้ที่ต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
1.00-1.49	หมายถึง	คุณสมบัตินี้ที่ต้องการอยู่ในระดับน้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. ผลการวิจัย

1. สถานภาพทั่วไปของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียนหญิง(ร้อยละ 57.5) และนักเรียนชาย(ร้อยละ 42.5) บิดาประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด(ร้อยละ 65.5) รองลงมาคือธุรกิจหรือร้านค้า (ร้อยละ 17.5) เกษตรกรรมและรับราชการ และอาชีพอื่น ส่วนมารดาประกอบอาชีพรับจ้างมากที่สุด (ร้อยละ 75.5) รองลงมาคือธุรกิจหรือร้านค้า (ร้อยละ 25.5) อาชีพอื่นๆ และเกษตรกรรม โดยส่วนใหญ่ นักเรียนอาศัยอยู่กับบิดามารดา (ร้อยละ 62.5) รองลงมาคือมารดา (ร้อยละ 20.0) บิดา และอื่นคืออาศัยอยู่กับปู่- ย่า ตา- ยาย ตามลำดับ

สำหรับประสบการณ์ในการเรียนวิชาเกษตรนั้นนักเรียนส่วนใหญ่ไม่เคยเรียนวิชาเกษตร (ร้อยละ 35.0)รองลงมา เคยเรียนวิชาเกษตรจำนวน 1 รายวิชา (ร้อยละ 30.0) เรียน 3 รายวิชา (ร้อยละ 25.0) เรียน 4 รายวิชา (ร้อยละ 10) นักเรียนส่วนใหญ่มีความสนใจวิชาเกษตรด้านพืช (ร้อยละ 67.5) รองลงมา คือด้านการประมง (ร้อยละ 45.5) ส่วนด้านสัตว์ ด้านดินและน้ำ ด้านเครื่องมือเกษตร และด้านการใช้สารเคมี ด้านที่นักเรียนสนใจเท่ากัน(ร้อยละ 30.0) ด้านที่นักเรียนสนใจน้อยที่สุดคือด้านการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร (ร้อยละ 25.0)

2. คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีความต้องการในระดับมาก คือ ด้านคุณธรรม ด้านบุคลิกภาพและด้านการสอน โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 2.71 และ 2.53 ตามลำดับ ส่วนด้านวิชาการมีความต้องการอยู่ระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 ส่วนคุณสมบัตินี้ของครูเกษตรตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุสรณ์ สำนักงานเขตหนองจอก มีดังนี้

ด้านวิชาการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก คือ ครูมีความรู้ความสามารถด้านทฤษฎีในวิชา

เกษตรที่สอน และรองลงมา คือ ความน่าสนใจของวิชางานเกษตรที่สอน

ด้านการสอน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก คือ ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีบทบาทและเข้าร่วมกิจกรรม รองลงมาคือ มีแรงจูงใจในการนำเข้าสู่บทเรียน

ด้านบุคลิกภาพ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก คือมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคลากรในโรงเรียน รองลงมาคือมีความรักในอาชีพครู

ด้านคุณธรรม พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก คือ มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายและประหยัด มีความขยันขันแข็งในหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่ รองลงมาคือ มีความอดทนอดกลั้น มีความเสียสละ และรู้จักการให้อภัย

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน กับคุณสมบัติของครูเกษตรด้านต่างๆ พบว่า ตัวแปรด้านเพศ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับคุณสมบัติของครูเกษตรทั้ง 3 ด้าน คือด้านคุณธรรม ด้านการสอน และด้านบุคลิกภาพ ส่วนปัจจัยอื่นๆ ได้แก่ อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ไม่มีความสัมพันธ์กันในทุกด้านแสดงให้เห็นว่า อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ไม่มีอิทธิพลต่อความต้องการคุณสมบัติของครูเกษตรของนักเรียน ส่วนคุณสมบัติของครูเกษตรด้านวิชาการ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยพื้นฐานเลย

ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน กับคุณสมบัติของครูเกษตรด้านวิชาการ

รายการ	Sig	r
เพศ	.078	.282
อาชีพของบิดา	.601	-.085
อาชีพของมารดา	.410	-.134

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน กับคุณสมบัติของครู
 เกษตรด้านการสอน

รายการ	Sig	r
เพศ	.011	.399*
อาชีพของบิดา	.905	.094
อาชีพของมารดา	.632	-.078

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน กับคุณสมบัติของครู
 เกษตรด้านบุคลิกภาพ

รายการ	Sig	r
เพศ	.001	.514*
อาชีพของบิดา	.567	-.093
อาชีพของมารดา	.265	-.181

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน กับคุณสมบัติของครู
 เกษตรด้านคุณธรรม

รายการ	Sig	r
เพศ	.030	.343*
อาชีพของบิดา	.846	-.032
อาชีพของมารดา	.480	-.115

หมายเหตุ

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

* *Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

7. อภิปรายผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัย มาพิจารณาพบว่าประเด็นที่
 น่าสนใจและมีความสำคัญนำมอภิปรายผลดังนี้

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชาอนุ-
 สรรค์ สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่
 บิดา มารดาประกอบอาชีพรับจ้าง เนื่องจากอยู่ใกล้นิคม
 อุตสาหกรรม ผู้ปกครองส่วนใหญ่ย้ายภูมิลำเนาจาก
 ต่างจังหวัด และอาศัยอยู่ในที่ดินของการเคหะแห่งชาติ ซึ่งมี
 พื้นที่จำกัด จึงไม่สามารถประกอบอาชีพทางการเกษตร
 ได้มากนัก ทำให้ความสนใจในด้านวิชาเกษตรมีน้อย ดังผล
 จากการตอบแบบสอบถามซึ่งเห็นได้ชัดว่านักเรียนยังมีความ
 เข้าใจคลาดเคลื่อนในวิชาเกษตรที่เคยศึกษามา โดยมี
 นักเรียนจำนวนมากที่ตอบแบบสอบถามว่าไม่เคยเรียนวิชา
 งานเกษตรใด ๆ มาก่อนเลย ทั้งนี้ นักเรียนระดับชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกคนต้องเคยผ่านการเรียนวิชางานเกษตร

พื้นฐานในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และมัธยมศึกษาปีที่ 2
 มาแล้ว ส่วนด้านความสนใจทางการเกษตรนั้น นักเรียนมี
 ความสนใจในด้านพืช ด้านประมง ด้านสัตว์ ด้านดินและ
 ปุ๋ย ด้านเครื่องมือเกษตร ด้านสารเคมี ด้านแปรรูป
 ผลิตภัณฑ์เกษตร ตามลำดับ เนื่องจากโรงเรียนสังฆประชา-
 อนุสรณ์ สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร มี
 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นไปทางด้านพืช และ
 ประมง เช่น จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำนา ปลูกผัก เลี้ยง
 ปลา ลูก ปลาแรด และปลาทับทิม นอกจากนี้พื้นที่บริเวณ
 รอบ ๆ โรงเรียนเป็นคลองที่เหมาะสมกับการทำประมง มีการ
 ชุกบ่อเลี้ยงปลา และชุมชนดั้งเดิมมีการประกอบอาชีพทำนา
 ซึ่งทางโรงเรียนได้จัดเป็นแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมให้กับนักเรียน
 จึงอาจส่งผลให้นักเรียนสนใจวิชาเกษตร ทางด้านพืชและ
 ประมงเป็นพิเศษ

สำหรับคุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของ
 นักเรียนนั้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากโดยเฉพาะ
 คุณสมบัติในด้านคุณธรรม ด้านบุคลิกภาพ และด้านการ
 สอน ส่วนด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็น
 เพราะว่านักเรียนต้องการครูเกษตรที่มีคุณสมบัติที่ดี มีจิตใจ
 ที่ดีงาม มีความรู้ความสามารถ ในการถ่ายทอดความรู้ได้คิ
 จนได้รับการยกย่อง เป็นต้นแบบในการดำรงชีวิต อยู่ใน
 สังคมได้ เพราะครูเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมาก รองจาก
 พ่อแม่ นั่นเอง ซึ่งสอดคล้องกับพระราชดำรัสของ
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่
 พระราชทานไว้ดังนี้ “ผู้ที่เป็นครูจะต้องถือเป็นหน้าที่อันดับ
 แรกที่จะต้องให้การศึกษาคือ ส่งสอนอบรมอนุชนให้ได้ผล
 แท้จริง ทั้งในด้านวิชาความรู้ ทั้งในด้านจิตใจและความ
 ประพฤติ ทั้งต้องคิดว่า งานที่แต่ละคนกำลังทำอยู่นี้ คือ
 ความเป็นความตายของประเทศ เพราะอนุชนที่มีความรู้ มี
 ความดีเท่านั้น ที่จะรักษาบ้านเมืองไว้ได้” [7]

คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของนักเรียน
 ด้านวิชาการ โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับปาน
 กลาง ค่อนไปทางระดับมาก เช่น ครูมีความรู้ความสามารถ
 ด้านทฤษฎีในวิชาเกษตรที่สอน ความน่าสนใจของวิชางาน
 เกษตรที่สอน สามารถชี้แจงให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์
 ระหว่างวิชา ความรู้ความสามารถด้านทฤษฎีในวิชาเกษตร

อื่นๆ ความรู้ความสามารถในภาคปฏิบัติงานเกษตร การจัดการกรรมการเกษตรที่สนับสนุนการเรียนการสอนวิชาเกษตร ความเพียงพอและความเหมาะสมของเนื้อหาวิชาเกษตรในแต่ละคาบเรียน ความรู้ความสามารถทางด้านเศรษฐกิจ ความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาทางวิชาเกษตร และ เนื้อหาในหลักสูตรต้องมีความสอดคล้องกับสภาพความต้องการของสังคม ตามลำดับ แสดงว่านักเรียนต้องการครูเกษตรที่มีความรู้ความสามารถมีประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่ก้าวหน้าตลอดเวลา และอาจนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน ซึ่งให้เห็นถึงลักษณะของครูเกษตรที่ดีว่า จะต้องมีความรู้ในวิชาเกษตรทั้งในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ

คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของนักเรียนด้านการสอน โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก คือ ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีบทบาทและเข้าร่วมกิจกรรม แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับงานเกษตร ต้องการให้ครูช่วยเหลือ นักเรียนทุกด้าน ทั้งในและนอกห้องเรียน

นักเรียนต้องการให้ครูสร้างแรงจูงใจในการนำเข้าสู่บทเรียน ประเมินผลการเรียนจากผลงานของนักเรียน โดยพิจารณาให้คะแนนปฏิบัติงานของนักเรียนอย่างรอบคอบ และนำประสบการณ์ที่ครูได้พบเห็น นำมาใช้ในการสอนวิชาเกษตร มีแผนการจัดการเรียนรู้ เตรียมอุปกรณ์การสอน ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความเข้าใจ และมีประสิทธิภาพ ให้กำลังใจนักเรียน ให้นักเรียนได้ทดลองปฏิบัติจริง เข้มงวดกวดขันและติดตามงานที่มอบหมาย เพื่อให้เกิดนิสัยรักการทำงาน จัดกิจกรรมอันเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวันและประกอบอาชีพในอนาคต แสดงว่านักเรียนต้องการให้ครูใช้วิธีการสอนและวิธีการประเมินผลที่หลากหลายและยุติธรรม เน้นการจัดกิจกรรมที่นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วม สามารถแสดงบทบาทของตนเองได้

คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของนักเรียนด้านบุคลิกภาพ โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่านักเรียนให้ความสำคัญเกี่ยวกับบุคลิกภาพของ

ครูเกษตรมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูกับนักเรียนจะต้องพบกันทุกวัน ต้องทำงานร่วมกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับบทคุณ ศิริวรรณ [8] ซึ่งกล่าวว่าบุคลิกครูเป็นสิ่งสำคัญเพราะช่วยให้ครูสามารถสอนได้ดี ประทับใจนักเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีความต้องการอยู่ในระดับมากคือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคลากรในโรงเรียน มีความรักในอาชีพครู ตั้งใจทำงานมีความรับผิดชอบ มีกิริยาท่าทางความเป็นมิตรต่อนักเรียนและบุคคลอื่น มีความเชื่อมั่นในตนเอง ร่วมมือทำงานกับนักเรียนและบุคคลอื่น มีลักษณะเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี มีจิตใฝ่มั่นขงไม่อ่อนไหว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ควบคุมอารมณ์ไม่ให้เปลี่ยนแปลงง่ายหรือโมโหง่าย การแต่งกายสุภาพเหมาะสมกับกาลเทศะ พูดจาชัดเจน ใช้ภาษาถูกต้อง ตามลำดับ สอดคล้องกับพรทิพย์ วิถีเจริญ [9] พบว่า คุณลักษณะของบุคลิกภาพของครูเกษตรนั้น ครูเกษตรควรมีความคิดริเริ่ม มีความรู้ความเข้าใจ เชื่อในการปกครองระบบประชาธิปไตย และสามารถนำมาใช้กับงานในหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะ มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีความจริงใจหนักแน่น อดทน สุขุมรอบคอบ มีเหตุผล สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพ และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า โดยเฉพาะปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน และครูควรเสียสละเวลา เพื่อราชการมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความภูมิใจในอาชีพเกษตร

คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของนักเรียนด้านคุณธรรม โดยภาพรวมมีความต้องการอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่านักเรียนต้องการครูเกษตรที่มีคุณธรรม อาจเป็นเพราะว่านักเรียนโดยส่วนใหญ่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ใกล้แหล่งอบายมุข เช่น การพนัน ยาเสพติด การลักขโมย การทะเลาะวิวาท ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่นักเรียนได้พบเห็นในชุมชนของตนเอง จึงต้องการให้ครูเป็นตัวอย่างที่ดี เพื่อยึดถือและนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก คือ ความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายและประหยัด มีความขยันขันแข็งในหน้าที่การงานที่ปฏิบัติอยู่ มีความอดทนอดกลั้น เสียสละ รู้จักการให้อภัย ช่วยเหลือเกื้อกูลสังคมในทางสร้างสรรค์ วางตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ มีความ

ยุคธรรม มีปัญญาที่เฉียบแหลม มีความเมตตาต่อศิษย์ มีความประพฤติดี หลีกเลียงอบายมุข มีจิตใจบริสุทธิ์ปราศจากกิเลส และตรงต่อเวลา ตามลำดับ

คำสหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับคุณสมบัตินครุเกษตรรวมทั้ง 4 ด้าน พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับคุณสมบัตินครุเกษตรด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรม ส่วนด้านวิชาการไม่มีความสัมพันธ์กัน

8. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอเสนอแนะแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนวิชางานเกษตร ดังนี้

ฝ่ายการศึกษาของแต่ละสำนักงานเขต

1. ควรมีการวางแผนดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครุเกษตร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการพัฒนาครุเกษตรให้ตรงกับความต้องการ ทั้งในด้านวิชาการ ด้านการสอน ด้านคุณธรรมและด้านบุคลิกภาพ เพื่อพัฒนาหรือสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ขึ้นเฉพาะ

2. ควรจัดงบประมาณสำหรับงานเกษตรให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนต่างๆ

ด้านครุเกษตร

1. หน่วยงานควรมีการกระตุ้นให้ครุเกษตรมีการพัฒนาตน โดยเฉพาะด้านคุณธรรมและบุคลิกภาพ เพื่อสร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นแก่นักเรียนมากยิ่งขึ้น

2. ครุเกษตรควรศึกษาเพิ่มเติม ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมประสบการณ์ทางด้านวิชาการ และด้านการสอน เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการสอน

ด้านงานวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยถึงคุณสมบัตินครุเกษตรตามความต้องการของนักเรียนในระดับจังหวัด ภาค และประเทศ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการคุณสมบัตินครุเกษตรในภาพรวม ทั้งนี้เพื่อจะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเกษตรได้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาครุเกษตรให้มีคุณภาพตามความต้องการ ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องคุณสมบัตินครุเกษตรตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชา-นุ สุนุ สสรณ์ สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจาก ผศ.ดร.รัชดากร พลภักดี ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ที่ได้ให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไขพร้อมทั้งสอนการใช้โปรแกรม SPSS for Windows แก่คณะผู้วิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูลจนทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณอาจารย์ชัยวิชิต ไช้กระเรียน ที่ให้ความอนุเคราะห์ตัวอย่างแบบสอบถามเพื่อนำมาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขอขอบคุณคณะครูสายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังฆประชานุสรณ์ ที่ได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้แก่นักเรียนและรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนแก่คณะผู้วิจัย จนทำให้งานวิจัยชิ้นนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] นพคุณ ศิริวรรณ .2532. เกษตรกรรมยุคใหม่ กรุงเทพฯ :ศูนย์กรพิมพ์พลชัย.
- [2] กรมวิชาการ.กระทรวงศึกษาธิการ .2545. หนังสือสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยีในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ :คุรุสภาลาดพร้าว.
- [3] นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ.2538 . ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย รายงานการวิจัย ภาควิทยาศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [4] ปัญญา พึ่งกริม .2527. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แผนการเรียนอาชีพเกษตรในจังหวัดสุโขทัยที่มีต่อคุณสมบัตินครุเกษตรที่พึงปรารถนา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย , มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- [5] ชัยวิชิต ไช้กระเรียน. 2544. คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [6] ล้วน และอังคณา สายยศ. 2538. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- [7] อมรวิชัย นาคทรพรพ. 2542. ความจริงของแผ่นดินลำดับที่ 2 :ครูเก่งๆของเรามีอยู่เต็มแผ่นดิน คณะศึกษาศาสตร์โครงการ“การศึกษาไทยในยุคโลกาภิวัตน์”. บมจ.ธนาคารกสิกรไทย.
- [8] นพคุณ ศิริวรรณ .2532. งานฟาร์ม กลยุทธ์สำคัญของการศึกษาเกษตร. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์พลชัย
- [9] พรทิพย์ วิธีเจริญ. 2519. คุณสมบัติของครูเกษตรตามความต้องการของโรงเรียนมัธยมศึกษาและวิทยาลัย ซึ่งต่ำกว่าอุดมศึกษาของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้